



Monumentnummer*: 530469

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 25 januari 2010
Kadaster deel/nr 82971/173

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hattem	Hattem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hattem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hattem	AE			190

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1:

HUIS MOLECATEN. In oorsprong tot in de eerste helft van de 16de eeuw teruggaand in rode baksteen opgetrokken versterkt huis op rechthoekige grondslag, onder met Oud-Hollandse pannen gedekt afgeplat schilddak. In de kelderlaag van het huis is de grondslag van het oudste huis, dat een afmeting had van 15x7 meter, herkenbaar gebleven. Het tongewelf in de kelder dateert uit de eerste helft van de 16de eeuw, evenals het metselwerk tot aan de bovenzijde van de vensters aan de noordgevel. Het huis werd in de 16de eeuw op de hoeken van torens voorzien, waarbij de torens aan de zuidwest- en zuidoostzijde een stukje van het huis afstonden en waarschijnlijk door middel van een muur met het huis waren verbonden. In 1629 werd het huis door Spaanse troepen verwoest. In 1646 liet eigenaar Johan van Keppel het verwoeste huis herstellen en bracht een aantal veranderingen aan. Het huis werd met een verdieping verhoogd en de torens aan de noordoost- en noordwestzijde werden eveneens hoger opgetrokken. Een tweede verbouwing volgde in de jaren 1650-1675, waarin het hoofdgebouw naar de achterzijde met een grote ruimte zich iets meer dan verdubbelde en waarbij de achtergevel evenwijdig aan de gevels van de hiervoor vrij staande torens aan de zuidoost- en zuidwesthoek kwam te liggen. Voornoemde torens werden verhoogd, de ruimte tussen de torens aan de zijgevels werd rechtgetrokken, waardoor min of meer het rechthoekige bouwblok ontstond, dat tot op heden het aanzicht van het huis Molecaten bepaald, echter gedekt onder verschillende kappen. Vermoedelijk heeft deze verbouwing plaatsgevonden vóór de dood van Johan van Keppel in 1667. Tot in de 19de eeuw bleef het huis, dat aan de noordzijde voorafging door een ommuurde huisplaats met ervoor het door dienstgebouwen en poortgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



afgesloten voorplein, min of meer ongewijzigd. In de jaren 1824 en 1825 werd het huis in opdracht van de toenmalige eigenaar Robbert August van Heeckeren gerenoveerd en in neoclassicistische trant verbouwd. De kappen van de vier torentjes werden afgebroken, de oost- en westgevel werden verhoogd, en het huis werd in zijn geheel overkapt door een omgaand zadeldak met zadeldaken en zakgoten ertussen. De vensters werden vergroot en vervangen door de huidige Empire schuiframen met persiennes (thans opgeslagen). Ook kwam de huidige indeling van de bel-étage met centraal gelegen middengang met vertrekken aan weerszijden tot stand. Het huis werd van een okergeel kleurige schelpkalkpleisterlaag voorzien. Voorts werden de muren rondom de huisplaats afgebroken, evenals de bijgebouwen en het poortgebouw aan het voorplein, waardoor het huis aan de voorzijde de allure kreeg van een vrij in het veld gelegen landhuis. In 1955 werd het huis gerestaureerd onder leiding van restauratiearchitect E.A. Canneman. Bij deze restauratie werden de zadeldaken, die zich tussen het omgaande schilddak bevonden, afgebroken en werd het dak veranderd in het huidige afgeplatte schilddak. De getrapte gevelbekroning met klokkentorentje, aangebracht in 1824-1825 werd afgebroken en vervangen door het huidige fronton. In het timpaan werd het wapen van het geslacht Van Heeckeren omgeven door zilveren schelpen uit het wapen van de Van Keppels aangebracht. Het klokkentorentje werd verplaatst naar de nok van het dak. Een volgende restauratie vond plaats in 1963-1964 waarbij het huis werd ontleisterd. Het hardstenen bordes met trap van negen treden centraal aan de voor(noord-)gevel gaat in oorsprong terug tot in de 17de eeuw en werd in 1824-1825 en in 1994 gewijzigd. Aan de voorzijde van de trap staan twee sokkels met wapendragende leeuwen met wapens van de families Van Heeckeren en Westerholt, vermoedelijk hier geplaatst in 1824-1825. In de rechtersokkel de steen met jaartal van de herbouw van het huis in 1646. De entree bestaat uit een gesneden dubbele entreedeur met bovenlicht met spaakroeden, gevat in lijstwerk en afgesloten door een kroonlijst. Aan weerszijden drie twee-ruitsvensters op souterrainniveau en drie Empire zes-ruits schuiframen op de begane grond. Op de verdieping zeven Empire zes-ruits schuiframen. Omgaande aan het huis aan de overige gevels eveneens Empire meerruits schuiframen. In de gevels geblokte strekken boven de vensters van de bel-étage en sporen van vroegere natuurstenen versieringen, o.a. de geblokte ontlastingsboogjes in de kelderverdieping. Op de vier nokhoeken een vierkante schoorsteen onder kap. Het interieur is, evenals de buitenzijde, in de loop van de tijd aangepast, waarbij de oorspronkelijke decoratieve onderdelen als schouwen en plafonds, zelfs trappen en vloeren veelal zijn verdwenen of ingrijpend veranderd. De kelder is met graatgewelven overdekt. Het middendeel is overspannen met een tongewelf en in drie ruimten onderverdeeld. Voor het overige is het interieur het resultaat van verbouwingen in 1957, 1973 en 1977.

Waardering Het HUIS MOLECATEN, behorende tot de historische buitenplaats Molecaten, is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang

- * vanwege de ouderdom;
- * vanwege de gaafheid;
- * als voorbeeld van een in de 17de en 19de eeuw in classicistische trant verbouwd 16de-eeuws versterkt huis;
- * vanwege de zeer hoge ensemblewaarde

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument